Vstávej semínko, holala

1. příběh začíná

Posadíme si děti do kroužku a doprostřed dáme košík s různými výrobky a produkty ze slunečnice, kukuřice, pšenice a hrachu. Pojmenujeme si s dětmi tyto produkty a zeptáme se odkud jsou. V povídání se dostaneme k tomu, že z rostlin, o kterých si dnes budeme povídat. S tím nám pomůže příběh o dědovi Rambajsovi. A začneme číst.

„Byla zima. Sněhové vločky se ve větru rychle snášely na zem a vše halily do bílé pokrývky. Zimní fujavice bila do oken a venku to vypadalo, že by psa nevyhnal.

V chalupě dědy Rambajse bylo živo. Děti ze vsi mu totiž pomáhaly třídit semínka na jaro a náramně se přitom bavily. Zelené zrnko k zelenému, žluté buclaté ke žlutému, drobné k drobnému a úzké k úzkému, až byla všechna zrníčka v krabičce pospolu. Děda Rambajs totiž každé jaro s dětmi sázel na své políčko zrnka slunečnice, kukuřice, hrášku a pšenice, a tak se musely na to pěkně připravit!“

2. třídění semínek

Připravíme si do misek semínka od výše zmíněných rostlin. Dětem rozdáme obrázek (na konci tohoto popisu) buďto do skupin nebo individuálně. Můžeme děti nechat obrázky vybarvit.

Následně je poprosíme, aby vytřídily semínka z misek na příslušná políčka na obrázku. Můžeme si s děti povídat v čem jsou jiná, stejná, které už znají, která vidí poprvé…

Když máme vytříděno, pokračujeme ve čtení.

„A přišlo jaro. Sluníčko sílilo, sníh roztál a začaly se objevovat první jarní kytičky. Ptáci se rozezpívali a dědovo políčko, celé hnědé, se těšilo na osetí. S prvním ptačím zpěvem děda vyrazil s dětmi na pole. Rozdělil ho na čtyři části tak, aby rostlinky vyrostly pospolu a děti pomohly dědovi semínka zasít.“

3. setí semínek

Pokud máme možnost, tak s dětmi semínka venku zasejeme. Pokud tuto možnost nemáme, můžeme využít i květináče. Děti ze svých obrázků svoje semínka zasejí.

Pokud vůbec nemáme možnost pracovat s hlínou, pak můžeme využít hnědou látku, která bude představovat pole. Do každého kvadrantu látky pak děti opatrně donesou svá semínka. Můžeme mít připravené ukázky rostlin, které ze semínek vzniknou.

Po zasetí pokračujeme v četbě.

„Semínkům se ve vlhké zemi líbilo a tak se rozhodla vyrůst. Nejprve vyrazil na výzvědy klíček a postupně ze země začala koukat rostlinka i s lístečky. Jak čas ubíhal, políčko se zazelenalo.

© Botič o.p.s.

Tu jednou přiběhla k dědovi Rambajsovi uplakaná Anička: "dědečku, na našem políčku je spoustu berušek a něco tam požírají! Taková práce a teď nám rostlinky snědí nějací brouci?" Děda se ale jen usmál pod vousy. Věděl, že na rostlinách jsou mšice, které se jimi krmí, ale také to, že berušky si s nimi poradí.“

4. hra na berušky

Děti budou nyní představovat berušky (při ranní činnosti si děti mohou připravit krovky na záda. Ty si pak jen kolíčkem připevní k tričku). Kousky zelené nastříhané vlny představují mšice, které se živí na rostlinách. Děti je mají v co nejkratším čase posbírat a donést na určité místo, případně si je mohou nechat u sebe.

Pokud máme na zahradě mšice, ukážeme si je s dětmi a zreflektujeme hru. Reflexi vedeme směrem k ukotvení vztahu mezi plodinami, mšicemi a beruškami.

Pokračujeme v četbě.

„Jaro se přehouplo v léto, slunce pálí na obloze a rostliny na poli dozrávají a stávají se z nich plodiny. Děda Rambajs sklidil s dětmi nejprve hrášek a postupně i další plodiny. "A víte děti, co se z toho všeho potom dělá?" Ptá se děda Rambajs.“

5. přiřazování produktů

Vrátíme se k našemu košíku s produkty a necháme děti, aby přiřadily, z jaké plodiny je který. Můžeme sem dětem dát i složitější věci, jako hrachové těstoviny, kukuřičné vločky či mouka, koláč a podobně.

Zeptáme se dětí, kterých produktů je nejvíc. Zjistíme, že pšeničných. V pokračování příběhu se podíváme na to, co s ní děda Rambajs dělá.

Pokračujeme ve čtení.

„Když přijde podzim a zežloutnou listy, je ten pravý čas připravit políčko zase na zimu. Děti pomáhají vysbírávat kameny a děda pak políčko zaoře. K podzimu si děda nechá jen pšenici, protože ve svém hospodářství ji může dobře zpracovat.

Nejprve vymlátí zrnka, pak namele mouku a z mouky zadělá těsto na chleba. A ten jeho chlebík mají všechny děti ze vsi nejraději!“

8. výroba chleba

Pokud máme možnost sehnat pšeničné klasy, rozdáme je dětem a necháme je získat zrno. Mohou jej vyloupávat, zkusit vymlátit pomocí klacků, třít v dlaních. Necháme jim volnost, aby mohly vyzkoušet, co je napadne.

Pokud klasy nemáme, pracujeme se zrnem.

Zrno rozemeleme ve mlýnku, případně necháme děti rozemlít mezi dvěma hrubými kameny (dříve takto fungoval žernov) na hrubou mouku. Ve směsi zbydou ještě otruby, ty můžeme oddělit pomocí jemného síta.

© Botič o.p.s.

Vzniklou mouku smícháme s vodou, přidáme špetku soli a zadělámе těsto. Pokud máme mouky málo, můžeme dětem přidat mouku koupenou.

Z těsta vytvarujeme chlebové placky a ty upečeme. Máme-li možnost, je ideální je upéct na rozpáleném kameni u ohně. Případně těsto namotat na klacek a opékat nad ohněm. Ale postačí i pečení v troubě.

Doporučujeme výšku placky kolem 1 cm a péct na 220 °C cca 15-20 minut. Pokud budete placky péct příliš dlouho, budou hodně tvrdé.

9. reflexe

Vrátíme se s dětmi při jedení placek k celému příběhu. Můžeme před děti opět položit (případně pokud jsme neuklidili můžeme se k nim vrátit) produkty a necháme děti, aby nám vyprávěly příběh o tom, jak se ze semínka stane například špageta, rohlík, kaše či osivo.

© Botič o.p.s.



© Botič o.p.s.